

KLAGANDE

██████████ ██████████
Ombud: Jur.kand. Kajsa Mannberg
Frisells advokatbyrå
Kiliansgatan 15
223 50 Lund

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Malmös beslut den 14 oktober 2016
i mål nr 7595-16, se bilaga A

SAKEN

Rättshjälp i mål om personlig assistans

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten meddelar prövningstillstånd.

Kammarrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

██████████ yrkar att han beviljas rättshjälp och anför följande.

Han är i behov av juridisk hjälp utöver rådgivning och detta behov kan inte tillgodoses på annat sätt än att han beviljas ett juridiskt biträde. Att domstolen har en utredningsskyldighet är inte tillfyllest.

Han har cerebral pares, utvecklingsstörning, hörselnedsättning, strabism och epilepsi. Hans språkliga förmåga är begränsad till enstaka ord och korta fraser på svenska och han uttrycker sig främst genom tecken. Det är svårt för en utomstående att tolka dessa signaler. Han har svårt att göra sig förstådd.

Hans ärende avser förhållanden där den rättsliga angelägenheten inte är okomplicerad och där sakförhållanden som kan antas ha betydelse för utgången är oklara. Beviljandet av personlig assistans har väsentlig betydelse för honom. Han befinner sig i en ytterst otrygg och påfrestande situation sedan hans ansökan om personlig assistans avslagits. Han har i dagsläget ingen personlig assistent. Samhället och dess institutioner är främmande för honom och möjligheterna för honom att bevaka sin rätt och tillvarata sina intressen begränsas av hans psykiska och fysiska kapacitet. Den rättsliga angelägenheten hänför sig till ett regelsystem inom, för honom, svåröverskådliga områden.

Det kan inte antas att den utredningsplikt som gäller för förvaltningsdomstolarna leder till en så allsidig belysning av hans förhållanden som saken kräver och det gör det därmed svårt för honom att bevaka sin rätt. Det ingår inte i förvaltningsrättens utredningsskyldighet att kontakta läkare för att se till att exempelvis kompletterande läkarintyg kommer rätten till handa för en allsidig belysning av hans behov. Ärendet är därutöver en tvåpartsprocess där motparten, Malmö stad, har resurser som inte står i proportion till de som han själv förfogar över.

Enligt hans gode man finns det en konflikt med hans mamma. Hans mamma vill inte att den gode mannen ska sköta hans ärenden. En god man har inte den juridiska kompetens som är nödvändig för att tillgodose hans behov i detta mål.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Rättslig reglering

Rättshjälp får beviljas om den rättssökande behöver juridiskt biträde utöver rådgivning och detta behov inte kan tillgodoses på annat sätt. Rättshjälp får beviljas endast om det med hänsyn till angelägenhetens art och betydelse, tvisteföremålets värde och omständigheterna i övrigt är rimligt att staten bidrar till kostnaderna (7 § första stycket och 8 § rättshjälpslagen [1996:1619]).

Gode män och förvaltare ska, i den mån det följer av deras förordnande, bevaka rätten för de personer som de företräder, förvalta deras tillgångar och sörja för deras person (12 kap. 2 § föräldrabalken).

Rätten ska se till att målet blir så utrett som dess beskaffenhet kräver. Genom frågor och påpekanden ska rätten verka för att parterna avhjälper otydligheter och ofullständigheter i sina framställningar (8 § första och andra styckena förvaltningsprocesslagen [1971:291], förkortad FPL).

I förarbetena till rättshjälpslagen (prop. 1996/97:9 s. 115) anförs följande. När det gäller frågan om den rättssökande själv har förmåga att föra sin talan ska ärendets svårighetsgrad ställas mot den rättssökandes personliga kvalifikationer. Av betydelse är bl.a. den rättssökandes fysiska och psykiska tillstånd. Enbart språksvårigheter bör inte medföra att den rättssökande har behov av biträde. I första hand ska möjligheten till tolkning utnyttjas. Behovet av biträde är i hög grad beroende av vilken domstol – allmän domstol eller allmän förvaltningsdomstol – som ska handlägga ärendet. Förvaltningsdomstolarnas materiella processledning och utredningsansvar enligt FPL gör att biträdesbehovet i dessa domstolar inte är detsamma som i mål vid allmän domstol.

I samma förarbeten (a. prop. s. 117 f) anförs bland annat följande. De förändringar som på senare år skett på förvaltningsprocessens område har inte minskat förvaltningsdomstolarnas utredningsskyldighet. Enligt regeringens mening kan det därför inte sägas att biträdesbehovet generellt sett skulle ha ökat i mål vid förvaltningsdomstol. Däremot kan vissa av de förändringar som sker i de materiella reglerna på förvaltningsrättens område i övrigt i undantagsfall medföra att behovet av biträde på sikt kan tänkas bli något större än hitintills. Några mer dramatiska ökningar kan dock inte förutses. Den måltyp som åsyftades i lagrådsremissen – mål där den rättsökande på grund av ett funktionshinder har svårigheter att själv föra sin talan i mål som avser frågor som har sin grund i funktionshindret, t.ex. beviljande av assistansersättning (personlig assistent) – kan enligt regeringens mening tjäna som exempel. Den rättsliga angelägenhetens art, omfattning och betydelse för den enskilde ska som Lagrådet anför självfallet alltid vägas in. För att rättshjälp ska beviljas bör som också framhålls i lagrådsremissen krävas att målet avser en fråga som är av väsentlig betydelse för den enskilde.

Kammarrättens bedömning

██████████ är vuxen, bor i en egen lägenhet och har tidigare varit beviljad personlig assistans. Han har överklagat ett beslut genom vilket en ansökan om fortsatt assistans har avslagits. Kammarrätten anser att frågan är av väsentlig betydelse för honom och att den inte är okomplicerad.

Av utredningen framgår att ██████████ har ett funktionshinder som gör att han har stora svårigheter att bevaka sin rätt och föra sin egen talan. Han har på grund av detta fått en god man förordnad för sig som har till uppdrag att bevaka hans rätt, förvalta hans egendom och sörja för hans person. Det ingår således i den gode mannens uppdrag att biträda ██████████ i kontakter med myndigheter och domstolar i fråga om bland annat hans rätt till assistans. Kammarrätten anser att biträdet av den gode mannen i kombination med förvaltningsdomstolarnas utredningsskyldighet innebär

att [REDACTED] har möjlighet att föra sin talan utan juridiskt biträde.
Han har därför inte rätt till rättshjälp.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Gertrud Forkman

Katarina Dunnington
referent

Per Gunnar Olsson

/Jennie Wenneberg

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
Avdelning 1

BESLUT
2016-10-14
Meddelat i Malmö

Mål nr
7595-16

KLAGANDE

[REDACTED]

Ombud: biträdande juristen Kajsa Mannberg
Frisells Advokatbyrå
Kiliansgatan 15
223 50 Lund

MOTPART

Stadsområdesnämnd Öster i Malmö kommun
205 80 Malmö

ÖVERKLAGAT BESLUT

Stadsområdesnämndens beslut den 9 juni 2016

SAKEN

Personlig assistans enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS); nu fråga om allmän rättshjälp

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om allmän rättshjälp.

Dok.Id 342014

Postadress
Box 4522
203 20 Malmö

Besöksadress
Kalendegatan 6

Telefon
040-35 35 00
E-post: kansli1.fma@dom.se
www.forvaltningsrattenimalmo.domstol.se

Telefax
040-97 24 90

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

YRKANDEN M.M.

Socialnämnden har i beslut avslagit [REDACTED] ansökan om personlig assistans enligt LSS med motiveringen att hans hjälpbehov inte är tillräckligt omfattande.

[REDACTED] överklagar socialnämndens beslut och yrkar, såvitt nu är i fråga, att han ska beviljas rättshjälp samt anför bl.a. följande. Hans ärende avser förhållanden där den rättsliga angelägen inte är okomplicerad och där sakförhållandena som kan ha betydelse för utgången är oklara. Beviljande av personlig assistans har väsentlig betydelse för honom, som till följd av sitt funktionshinder är inkapabel att själv föra sin talan.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Enligt 7 § rättshjälpslagen (1996:1619) får rättshjälp beviljas om den rättsökande behöver juridiskt biträde utöver rådgivning och behovet inte kan tillgodoses på annat sätt. Rättshjälp får enligt 8 § endast beviljas om det med hänsyn till angelägenhetens art och betydelse, tvisteföremålets värde och omständigheterna i övrigt är rimligt att staten bidrar till kostnaderna.

Av 8 § förvaltningsprocesslagen följer att rätten ska se till att mål blir så utrett som dess beskaffenhet kräver. Med hänsyn till denna utredningsplikt och till målets beskaffenhet finner förvaltningsrätten inte att det finns skäl att bevilja [REDACTED] allmän rättshjälp.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (Dv 3109/1b)

Kerstin Hardgren

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

För att kammarrätten ska kunna ta upp Ert överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då Ni fick del av domen/beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.

Om klaganden är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet alltid ha kommit in inom tre veckor från den dag beslut meddelades.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nå för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.